

Hazi példány!

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925 október 23.

Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420,000 K. 1/4 évre 210,000 K. 1/3 évre 105,000 K. 1 hónap 35,000 K. Külföldre a bélszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 239. szám.

Oláh pópák a Cuza-recept szerint erőszakosan elfoglalták a szászvárosi ősi református templomot

Oláh diákokkal kiszorították az elrekvirált templomban üléselő presbiteriumot

Kolozsvár, okt. 22. A szászvárosi református kollégiumot, mint ismeretes, a közelmúltban az oláh tanfelváltó liceum számára az oláh hatóságok elrekvirálták. A kollégium épületével kapcsolatos imatermet azonban meghagyták a reformátusoknak, mert a város többszáz éves református templomát bezárták.

A város több ezer főnyi református polgára ebbe az imaterembe jár istentiszteletre. A múlt vasárnap délelőttén a református presbiterium tagjai az imateremben ülésre gyűltek össze. Gergely Ferenc ref. lelkész a gyűlést megelőző egyházi formásgókat végezte, amikor Demján Antal, az oláh liceum igazgatója kihívta a presbiterium elnökét és bejelentette, hogy az imateremre szükség van, mert az oláh liceum tanévét ünnepelesen egyházi aktussal akarják megnyitni.

A presbiteri gyűlés elnöke tiltakozott, az igazgató azonban közölte, hogy

a kápolnával most már az oláh liceum rendelkezik, mert utólag azt is elrekvirálták a liceum számára.

A presbiteri elnök kijelentette, hogy a termet nem adja át és visszahívta a gyűlést.

A liceum tanévének megnyitó ünnepélyére összegyűjtött oláh iskolai

személyek erre kellemetlenkedni kezdtek. Ajtót csapkodtak, állandóan benyitották a terembe és durva hangon folyton bekiabáltak soká tart még az a gyűlés?

Amikor azt a választ kapták, hogy a gyűlésnek nemsokára vége lesz, ezt kiabálták vissza: Majd jelenteni fogjuk népünknek a választ. Ezután odakint olyan lármát csaptak, hogy a presbiterium nem folytathatta a tanácskozást, majd egyszerre kinyitott az ajtó és megjelent teljes papornátusban Domsa esperes és Pakurár görögkeleti lelkész, nyomukban a minisztránsokkal, akik templomi zászlókat vittek.

Gergely Ferenc református pap a görögkeleti papok elé lépett és harsány hangon tiltakozott az ellen, hogy a református templomba idegen vallásfelekezetek papjai lépjenek be szertartási jelvényekkel, majd a szöszekre sietett és ott megismételte tiltakozását, amelyet ezzel fejezett be:

**Ez a reformátusok temploma!
Ez a templom most a miénk —
válaszolta Domsa esperes.**

Közben a templomba besereglett a tanuló ifjuság és a tanári kar. A helyzet annyira kielezödött és annyira fenyegetővé vált, hogy a református egyház vezetői az összeütközés elkerülése végett eltávoztak.

A budaörsi királyi követők erőszakkal ragaszkodnak a „királyi” címhez

Nagy vita a Rockefeller intézet neve körül — „Aki Cuzával szóbaáll, az hazaáruló!”

Budapest, október 22.

A nemzetgyűlés mai ülését délelőtt tíz óra tíz perckor nyitotta meg Szeletovszky Béla elnök. A költségvetésben — ugymond — számos olyan tétel van, amelyet a közegészségügy fejlesztésére lehetne fordítani, a költségvetés egyensúlyának veszélyeztetése nélkül. Azonban ezt a javaslatot is üdvözli, mert minden fillér fontos, amit az ország közegészségügyi javítására fordítanak.

Ezután Vass József népjóléti miniszter állott fel szólásra: A miniszterium foglalkozik a közegészségügyi reform kérdésével és amint a nemzetgyűlés munkaideje megengedi, a nemzetgyűlés elé is terjesztem a javaslatot.

Felvetették a kérdést, hogy miért nem nevezzük el az új intézetet Rockefeller intézetnek. Azért nem, mert maga a központi alapítványi iroda tiltakozott az ellen, hogy bárhol Rockefeller intézetnek nevezzék el ezeket az intézeteket. Magyar királyinak viszont azért nevezzük, mert magyar királyság vagyunk.

Horváth Zoltán: Budaörsi előnével Rainprecht Antal: Miért nem létesítettek ilyen intézményeket a királyok?

A miniszter felszólalásának végén kéri a nemzetgyűlést, hogy fogadják el a javaslatot.

Az elnök szavazásra tette fel a kérdést. A Ház a törvényjavaslatot általánosságban egyhangúlag elfogadta.

Györki Imre hitározati javaslatához, amely a fertőzőbetegségek ellen külön katedrát javasol, Vass József népjóléti miniszter szól hozzá. Szívesen elfogadná a javaslatot, de ennek pénzügyi nehézségei vannak, ezért egyelőre kéri a javaslat mellőzését.

Ezután megkezdik a javaslat részletes tárgyalását.

A címhez Rupert Rezső szólalt fel. Magyarországon kitenyésződött egy politikai irányzat, amely szerint a politikus nem mindig köteles igazat mondani. Miért nem nevezik el Rockefeller-intézetnek ezt az intézményt és miért magyar királyi címmel látják el. Miért nem lehet Magyarország hálás Rockefeller iránt és miért nem lehet ennek kifejezést adni? Határozati javaslatot ad be, hogy az intézet címe Magyar Rockefeller Közegészségügyi Intézet legyen.

A magyar királyi hóhértól kezdve a magyar királyi főtanácsosokig mindenkire ráillik a magyar királyi megjelölés, de nem illik erre az intézményre.

Mit kapott Magyarország a Habsburg királyoktól?

Felkiáltások a baloldalon: Az aradi tizenháromat.

Rainprecht Antal szerint a „királyi” meghatározás idegen tollakkal való ökeskedés.

Habsburg királyoktól az ország sosem kapott Rockefeller intézetet.

Egyébként a királyi megjelölés nem alkalmas a mai időben, amikor a jövő fejlődésének útja: az európai államok egyesítése köztársasági formában.

Dabasi Halász Mór: Nem kérünk belőle.

Felkiáltások a szocialistáknál: Kérés nélkül is elkövetkezik.

Rainprecht Antal: A történelmi fejlődés arra mutat, hogy

a nemzetközi jogrend felé való törekvés köztársasági alapokon fog kialakulni.

Dabasi Halász Mór: Nem kérünk belőle!

Nagy Ernő (Dabasi Halász felől): A képviselő ur fajtáját és az én fajtámat irították a Habsburgok.

Dabasi Halász Mór: És még mindig marad belőle elég!

Rainprecht elfogadja Rupert indítványát és a királyi szó törlését kéri. (Zaj a jobboldalon.)

Vass József népjóléti miniszter: Kéri a cím változtatlan elfogadását. Budaörs óta eltelt három-négy év, de azelőtt eltelt ezer esztendő.

Horváth Zoltán: És önök még mindig itt vannak.

Vass József népjóléti miniszter: Az ezeresztendő magyar királyság nagy érték a történelmi fejlődés útján. — olyan érték, hogy ezzel ilyen intézményt nyugodtan felkeshetünk.

Rupert Rezső: Mi köze az ezeréves fejlődésnek a Habsburgokhoz?

Horváth Zoltán: Budaörsnél rájönnek a királyra, Bajánál kiadják, mégis királypártiak! (Nagy zaj a jobboldalon.)

A Ház ezután a címet eredeti szövegében fogadja el.

Napirend szerint következik a mentelmi ügyek tárgyalása, amelyeket Nándori Andor előadó ismertet.

Beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését Vanczák János ügyében. A főügyesség a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni büntetés miatt kéri Vanczák kiadatását, a Népszava cikke miatt, melynek szerzője ismeretlen.

Györki Imre: Az inkriminált cikkben az van, hogy nincs közsabadság, elnyomják a gyülekezési jogot, egyesülési jogot, sajtószabadságot és ez igaz is. Ez nem nemzetgyűlés. Foglalkozik továbbá az inkriminált cikk azzal, hogy Zsirikai mandátumát egyszerűen elalkndták. Ulaint, aki felszólalásra készült az Esküdt-ügyben, elhallgattatták és ezért néhány nap mulva igazolták Zsirikai mandátumát. Ulain elhallgattatása volt ennek az árá.

Az elnök rendreutasítja Györkit, a

miért a bíráló bizottságot vádolja.

Györki Imre megismétli, hogy Ulaint azon az áron hallgattatták el az Esküdt-ügyben, hogy Zsirikai mandátumának nem történik baja.

Az elnök Györkit másodsor is rendreutasítja.

Györki Imre a mentelmi bizottság javaslatát nem fogadja el.

Rupert Rezső:

Lendvai-Léhmér zsidókabarének, tinglitanglinak nevezte a nemzetgyűlést, mégse jutott eszébe a bíróságnak, hogy nemzetgyűlészác címén fogják perbe.

Nemzetgyűlés az ilyen megkeresés, amely Vanczák kiadását kéri.

Rainprecht Antal személyes kérdésben kér szót, mert sértőnek tartja a honvédelmi miniszter végzését az ő katonai védői jogosítása tárgyában. Különb az a konkrét eset, amelyben katonai védő akartam lenni, lezárult már. Három tiszt s három altiszt tiltakozással felolva tizenkét hónapig ártatlanul. Őket akartam védeni, de így is felmentő ítéletet kaptak.

Pikler Emil: Dacára, hogy ártatlanok voltak!

Rainprecht Antal azzal felel be beszédét, hogy ő,

mint pacifista, a háborúban azért vett részt, hogy ezzel belépőgyet váltsón a pacifizmus hirdetésének jogához.

Hegymegi Kiss Pál képviselőtársai megbízásából a keddi ülésen történt botrányt teszi szóvá. Óvást emel az ellen, hogy itt durva személyeskedések és tettlegességek történhessenek.

A súlyos botrányok után ez a nemzetgyűlés elnöki székéből nem bélyegzetetett meg, óvást emel továbbá az ellen, hogy a keddi ülésen súlyos sérelmek történtek egyes hitfelekezetek, stb. ellen s az elnök ezt írta.

Pakots József: Ha az elnök alkalmazta volna a házszabályokat Esküdt-ügyben szemben, akkor nem törték volna ki azok a csunya, utálatos és undorító jelenetek, amelyek a nemzetgyűlés ülésstermében történtek s amelyek most ismét pellengérré állították az országot a külföld előtt. Egyes felforgatók csunya politikai játékaik színhelyévé teszik a nemzetgyűlés ülésstermét.

Rupert Rezső: Magyar királyi Cuza-párt.

(Zaj.)

Pikler Emil: Aki Cuzával szóba áll, hazaáruló.

Erdélyi Aladár: Ebben igaz van.

Pakots József:

A fajvédők részéről trivoltás, hogy amikor Apponyi Genfben a magyar kisebbségek jogalért harcol, akkor ők a zsidóságot nemzetiséggé akarják deklarálni és rögtön el is akarják nyomni.

Elnöki nyilatkozatot vár arra nézve, helyesnek találja-e, hogy a nemzetgyűlésen módot adnak a felekezeti igazgatásra.

Hasonló értelemben szólalt fel Peyer Károly is.

Csonkos Imre kijelenté, hogy az egységespárt egyáltalán nem vette magáévá Eckhardt álláspontját.

Figyelmesebb a bulvári ellenérő, hogy a tanfolyamos jelenetek nemcsak a jövőre részről indílnak ki, hanem az ő oldaláról is. Egyik oldalról sem szabad a gyűlöletös politikát folytatni.

Hornáth Zoltán teljes mértékben aláírja azt, amit Csonkos Imre mondott. Arra hívja fel az elnök figyelmét, hogy Eckhardt Tibor nemzetgyűlési képviselő el és ennek dacára is megfigyelje az elnök ellátó tevékenységét.

Bud János pénzügyminiszter Rupert Rezső egyik részbeni interpellációjára válaszulra kijelentette, hogy a költségvetésben valóban aránytalan az egyes és közvetett adók között a különbség.

Az egyes adó költsége és a közvetett adó visszatérítésére törekszik.

Rupert Rezső viszontválaszában lemondta hangulata, hogy egyes törvényes pártpolitikai szempontokat követnek és fenntartja azt az állást, hogy a tulajdonosok magyarnak, mert a költségvetés költségére erre mutat.

Rupert Rezső nem fogadja el a ház tudomásul veszi a választ. Ezzel az ülés délután 4 órakor véget ért.

Gyakorló összejövetel az ügyvédi kamarában

A bíróság és ügyvédi joggyakorlatot folytatók törvényben előírt gyakorló összejöveteli tegnap kezdődtek meg az ügyvédi kamara dísztermében. Dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök nyitotta meg a tanfolyamot, amelyen kívül, mint a tanfolyam vezetői, a bíróság és ügyészség részéről dr. Sáfár László járásbíró, dr. Balogh István és dr. Kádár István ügyészek, az ügyvédi kamara részéről pedig dr. Hegedűs Jenő kamarai elnökhelyettes, dr. Maigner Arthur kamarai titkár, Tóth Aurél, dr. Thury László, dr. Csáthy Dezső és dr. Aczél Jenő ügyvédek jelentek meg.

Dr. Kesserű Lajos megnyitó beszédében, kiemelve a gyakorló összejövetelnek a bírói és ügyvédi kar továbbképzése szempontjából való fontosságát, rámutatott arra a

nagyjelentőségű eredményre, mely az együttes munkából az igazságügyi foglalkozások kölcsönös megismeréséből s értékeléséből a magyar igazságügy jövő munkáira jelentkezik.

Köszönetet mondott az ügyvédi kamara vezetőségének, amiért a kamara dísztermébe a közös tanfolyam céljaira átengedte, amivel és az ezennel együttműködéssel a tanfolyam résztvevőinek széleskörű és sokoldalú továbbképzését biztosítva látja. Felhívta a tanfolyam hallgatóit, hogy úgy a saját, mint a köz érdekében is a továbbképzés ügyét ne csak kötelességből, hanem lelkesedéssel és szorgalommal karolják fel, annál is inkább, mert a továbbképzésnek az igazságügyi kormány is oly nagy jelentőséget

mulajdonít, hogy egyik legújabb rendelkezésével még

a bírói vizsgát kiállított bírósági fogalmazószerződéses tagjait is a tanfolyam látogatására kötelezte.

Ezre való tekintettel üdvös volna, ha a gyakorlóösszejövetelen azok is résztvennének, akiket a rendelet erre nem kötelez.

Dr. Hegedűs Jenő ügyvédi kamarai elnökhelyettes ugyan csak megköszönte dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnöknek a tanfolyam együttes megtartá-

sának lehetővé tételét s felhívta az ügyvédjelölteket, hogy a tanfolyamot annál inkább szorgalommal látogassák, mert az ügyvédi kamara választmányja a mulasztókkal szemben a rendelet felhatalmazása szerinti megtorló intézkedéseket (gyakorlati idő meghosszabbítás) jog alkalmazni.

Ezután megállapították a tanfolyam munkarendjét és a legközelebbi gyakorló összejövettel napjain november 5. napjának délután pont fél hat óráját tűzték ki.

Az egységes párt elfogadta a 12.500-as osztószámot

Bud pénzügyminiszter szerint könnyebb 12.500-al számolni, mint 10.000-el

Budapest, október 22. Az egységespárt ma délután értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János pénzügyminiszter, Vass József népjóléti miniszter, Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter és Rakovszky Iván belügyminiszter jelentek meg.

Bud János pénzügyminiszter bevezette az új pénzegységéről szóló törvényjavaslatot és költségvetést. Ezzel kapcsolatosan hosszabban foglalkozott az új pénzegység kérdésével. A pénzegység kérdésének megállapítása körül nagy viták folytak le, azonban félreértések voltak e tekintetben is, hogy az az intézkedés tulajdonképpen valutareform-e vagy sem. Igen sokan valutareformként állítják be az új pénzegységre való áttérés kérdését. Ez nem áll. A háború befejezéséig nagyobb értékeltetés nem történt, azonban azok az események, amelyek ezután következtek be, a pénz értékét fokozatosan lerontották s végül is 1921-ben a kormány felhatalmazást nyert arra, hogy államjegyekkel teljesítsék a fizetéseket. Így jutottunk a mai állapotokig. — A 12.500-as értékegység tehát annyit jelent, hogy az 1892-ben lecsúszott koronának 14.500-ad része a mai korona. Sokan hangoztatják azt, hogy térünk vissza az aranykorona eredeti értékegységéhez. Ma minden államnak óriási belső adósságokat kell törlesztenie s ezeknek csak egy százaléka való kamatoztatása is keresztülvívhetetlen. Kétségtelen tehát, hogy új pénzegységet kell megállapítani.

Az új pénzegység egyszerű és az egyetlen célja az, hogy a csillagászati számokból a reális számok világába

térjünk vissza. Az áttérés tekintetében számtalan változás lehetséges. Minden megoldás egyformán jó és rossz. Tagadja, hogy a 10 ezres rendszer, amit a leggyeszerűbbnek mondanak, sokkal egyszerűbb volna, mint a 12500-as rendszer. A 12500 osztószám kényeszerű az embereket a számolásnál való erősebb megijesztésre, ami feltétlenül kívánatos, mert egyszerű számításnál könnyebben vészik az emberek a kérdést és igen könnyen tévednek. Az aranykorona propagálással szemben feltétlenül előny az, a 12.500-as osztószámmal sokkal egyszerűbben lehet számolni, mint a 14236-al. E nehézségek miatt született meg a 12500-as értékegység gondolata. Ez olyan osztószám, amely minden számításnál kerék számot ad. A pénz értékegységének a piaci áralakulásra nem nagy hatással lesz, hiszen annak alapját a világpiacon áruk adják. Valószínű, hogy a 12500-as értékegység mérséklő hatást gyakorol a mai árakra, legalább is a drágítás mérvé lesz kisebb, mint a többi értékegységéknél.

Bethlen István gróf miniszterelnök felvilágosító megmagyarázása után Marschal Ferenc szólt fel a kérdéshez. A számítási kulcs kérdése tekintetében nem látja egyszerűnek a 12500-as osztószámot. Számítási komplikációktól tart és a maga részéről a 10 ezres osztószámot igadná el.

Lovász János hasonló értelemben szólt fel Patacsi Dénes, Drehr Imre és Mándi Samu ugyancsak számítási komplikációktól tartanak.

A párt ezután egyhangu határozattal elfogadja a kormány javaslatát.

Ezután pártvacsera volt, amelyen felszólalás nem történt.

Dr. Sebess Dénes volt államtitkár, a Földművelésügyi igazgatója, a régi Erdély egyik legnagyobb sztrája:

— Lehetetlen dolgot Cuzával tárgyalni! Azzal a Cuzával, aki a múltban és a jelenben is a legnagyobb magyarító volt. A magam részéről a legnagyobb magyarságot helytelennek érzem.

Erdélyben a helyzet az, hogy ott egyáltalán nincs különbség a zsidóság és a magyarság között. És ki kell mondanom, hogy az erdélyi zsidóság magyar nemzeti szempontból mindig kifogástalanul viselte magát.

Azoknak, akik mentek Cuzával egy asztalhoz, — nem lehet azt semmiféle vonatkozásban megbocsátani, mert nincs az a cél, ami összehozhatta volna őket a magyarságnak ezzel az ellenségével.

Lukács Ödön miniszteri tanácsos, Nagyváradi előző polgármestere, mely rezignációval nyilatkozik:

— Erőtelmentlenek és hihetetlennek találom azt az egész ügyet.

Mindenki tudja, hogy Cuz a legtürelmetlenebb magyarellenes politikát folytatja Romániában és egyike azoknak, akik a magyar kisebbségeknek minden joguktól való megfosztására törekszik.

Cuza volt az, aki a legtürelmetlenebb nacionalista álláspontot foglalta el minden magyar kisebbségi törekvésével szemben.

Külö Ignác, Marostorda vármegyei menekült elispánja komoran beszél erről a szomorú ügyről:

— Soha, de soha nem ülnék le ezzel az emberrel egy asztalhoz közös tanácskozássra. Nincs az a cél, nincs az az ügy, amely engem összehozhatna vele együttműködésre.

Nagyon jól tudom ki ez a Cuza, mennyire elfogult a magyarsággal szemben, meannyire gyűlöli mindent, ami magyar.

ok és alap nélkül. Még Romániában is kevés van ilyen nagy gyűlölet a magyarságnak.

Király Aladár dr., Háromszék megye volt főispánja keményen és határozottan mondja:

— En a magam részéről általában, a külföld felé irányuló ilyen szövetekezéseket, különösen Cuzával, aki köztudomásúlag az erdélyi magyarság egyik legnagyobb gyűlöltje, a leghatározottabban elítélem. Nem tudok olyan indokot elképzelni még a javvédők szempontjából sem, amely őket arra ösztönözhetne volna, hogy Cuzával egy asztalhoz üljének.

— Szontagh professzor előadása.

Az Országos Közegészségügyi Egyesületben pénteken tartja előadását a „a gyermekkori lugnérgézésről” Szontagh Félix, a debreceni egyetem tudós gyermekorvosa. Felhívunk érdeklődőt, aki gyermekét szereti, hogy az igen fontos és tanulságos előadást feltétlenül hallgassa meg. Az előadás este 6 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében.

Mit szólnak Erdély menekült magyarjai Eckhardtéknak a magyarfaló Cuzával való cimborálásához

„Az erdélyi zsidóság magyar nemzeti szempontból mindig kifogástalanul viselte magát”

Budapest, október 22. A Cuza-ügyben most megszólalnak az elmúlt haranzok. Beszélnek kezdenek azok, akiknek a sebetől még frissen buzog a vér. Megszólal Erdély és égő tiltakozás fut át minden, ami magyar. Tiltakozik Erdély és szót emelnek az ellenség cimborái ellen a kiűzött magyarság képviselői.

Urmánczy Nándor betegesen jekszik. Nyilatkozik a Cuza-ügyről.

— Nem mondhatok mást, egyetlen mondatba tömöríthetem erről az egész ügyről szóló véleményemet: **elítélem, súlyosan elítélem, hogy szóba álltak azokkal, akik elayomják, halálra üldözik a magyarságot Erdélyben.**

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek, selymek, divatflanelék és mindenféle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek!

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kíséreni!

Aszódi és Róth divatáruháza

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállító. Tisztviselőknak 5% kedvezmény!

Főtéri üzlethelyiség

berendezéssel és modern portállal, ugyanott világos két udvari helyiség átadó irodának vagy rendelőnek. Cím a kiadóban.

A hitvesgyilkosság miatt halálraítélte Szanyi Józsefet a Tábla felmentette

A Tábla nem látott tárgyi bizonyítékokat felmerülni a bűnösség mellett — Szabadlábra helyezték a biharnagybajomi gazdát

A debreceni ítélőtábla büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt hirdette ki az ítéletet a biharnagybajomi hitvesgyilkosság ügyében. Ez a bűnper egyike a legrejtélyesebb és legnehezebben kibogozható eseteknek. A bűnösség mellett éppen annyi adat szól, mint ellene és

nincs semmiféle tárgyi bizonyíték arra vonatkozólag, hogy Szanyi József, a biharnagybajomi földbirtokos ölte volna meg feleségét, a fiatal és ragyogó szépségű Sárkány Ágnes.

Ez év májusában történt, hogy Szanyi József feleségét halva találták ágyában és mellette lelték meg Szanyi új revolverét, melyből a halált okozó golyó kiröppent. Ettől a pillanattól kezdve állandóan kísért az a kérdés, hogy ki ölte meg a fiatal asszonyt? A vád és védelem heves harca nem tudott elegendő bizonyítékot összegyűjteni sem a bűnösség, sem az ártatlanság kérdésében és az egymást követő törvényszéki tárgyalások, bár szenzációs fordulatokban nem szükködtek, mégsem tudták megvilágítani úgy a bűnügyet, mint ahogy azt a tökéletes bizonyosság megköveteli. A bűnper még bonyolultabbá tette a vádlott kislányának terhelő vallomása, melyről kiderült, hogy azt a Szanyival haragos viszonyban lévő anyósa sugalmazta.

A debreceni törvényszék büntető tanácsa dr. Koháry József tanácselnök elnöklése alatt tárgyalta le az ügyet és megállapíthatónak vélte, hogy Szanyi József előre megfontoltan ölte meg fiatal feleségét, hogy annak állítólagos hiútlenségét megbosszulja és ezért

Szanyit hitvesgyilkosság miatt kötélláttal halálra ítélte.

Felebezés folytán került az ügy a tábla elé, melynek büntetőtanácsa Perjessy Mihály dr. táblai tanácselnök elnöklése alatt két napot igénybevevő tárgyalás után felmentő ítéletet hozott.

A táblai tárgyalóterem már a délelőtti órákban zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. Déli 12 órakor szuronyos fogházor vezette be a terembe a daliás termetű Szanyi Józsefet. Ünneplő ruha van rajta és arcát dacosan félrefordítva megy el a hallgatóság padsorai előtt. Az arca feltűnően sápadt és látszik az arcidegek mozgása, nagyon nyugtalan és erőlködve küzd, hogy külső nyugalmát megőrizze. Az első padsorban ül a tragikus véget ért Sárkány Ágnes édesanyja és hangosan felsír, amikor Szanyi Józsefet meghílineselve belépni látja. A táblai tanács tagjai pár perccel 12 óra után elfoglalták helyüket és bejött a terembe a vád képviselője, Haengel Károly dr. főügyész helyettes is. A védő, dr.

Gábor Jenő már előbb elfoglalta helyét és a mozgásán látszik, hogy idegesebb védencénél.

A felebbviteli főtárgyalás megnyitása után az ügyész a bizonyítás kiegészítése iránt újabb indítványt tesz és kéri négy tanúnak a kihallgatását. A táblai tanács pár percnyi tanácskozás után elutasította az ügyész indítványát azzal, hogy a bejelentett tanúk már az ügyben ki voltak hallgatva és így azok ismételt kihallgatásától újabb eredmény nem várható. Ezután Perjessy Mihály dr. tanácselnök kihirdette az ítéletet:

Az ítélőtábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta és Szanyi Józsefet a hitvesgyilkosság vádjá alól felmenti és elrendeli azonnali szabadlábra helyezését.

A felmentő ítélet hallatára a

hallgatóság soraiból többen önkénytelenül hangosan felsóhajtottak:

— Hála Istennek!

Szanyi József az ítélet hallatára idegesen megrándult és egy nagyot sóhajtott. Szembeszökően látszott rajta az a megkönnyebbülés, amit a felmentő ítélet elhangzása idézett elő. A tábla az indokolásban kimondta, hogy nem találja megnyugtatóknak azokat a bizonyítékokat, melyek a Szanyi József bűnössége mellett felhozottak és

esupán a lélektani indokolon alapuló vád nem elégséges ahhoz, hogy marasztaló ítéletet hozzanak.

A bizonyítékok egyenlően oszlanak meg a vád és a védelem között és így megnyugtató alap nincs a halálos ítélet kimondásához, ezért a tábla arra az alakra helyezkedett, hogy inkább szabaduljon 100 bűnös, mint egy ártatlan szenvedjen.

Az ítéletben a védő és Szanyi József megnyugodtak, az ügyész felebezett a Kuriához.

A Töreky-tanács 10 hónapi fogházra és 30 millió pénzbüntetésre ítélte egy újságíró a miniszterelnök rágalalmazási perében

Strém László azt írta a Népszavában, hogy Bethlen gróf fia érdekében alkudozott a rendőrségen letartóztatott Esküttel

Budapest, október 22. A Töreky-tanács ma folytatta Strém László rágalalmazási ügyét, amelyet az ügyészség a „Népszava” egyik cikke miatt indított ellene. Ez a cikk, mint már megírtuk, arról szól, hogy Bethlen István gróf Eskütt Lajos kihallgatásakor azért ment el minisztertanácsaival a rendőrségre, hogy Esküttel ott alkudozásokot folytasson, többek közt fia, Bethlen András érdekében is.

A tárgyalás megnyitása után megkezdik Bethlen István gróf kihallgatását.

Elnök: Excellenciád jelen volt azon a kihallgatáson, amelyen a főkapitány szóbeli tanácsot adott a miniszter jelenlétében Esküttel fejezőkönyvet vettek fel?

Tanu: Igen.

Elnök: Igaz-e, hogy excellenciád ezen a kihallgatáson alkudozásokat folytatott fia, András érdekében?

Tanu: Ez a vallomás teljesen légből kapott.

Elnök: Szóval Nagyméltóságod a fia ügyében nem tárgyal Esküttel?

Tanu: Nem.

Vámbery Ruzsem védő: Ugyebár szokatlan, hogy

a vádlotthoz ugyszólván formális minisztertanácsot hívnak össze?

Elnök: Nem engedem meg, hogy ilyen formában tegye fel a kérdést.

Vámbery Ruzsem védő: Tudomása van-e excellenciádnak arról, hogy Eskütt javára a Hungária Bank után egymillió korona óvadékok tettek le, Tömörly Angéla érdekében pedig 400 ezer koronát?

Elnök: Ezt a kérdést nem engedem meg.

Vámbery Ruzsem védő: Tárgyal excellenciád külön?

Elnök: Nem engedem meg ezt a kérdést.

Ezek után Vass József népiéleti miniszter kihallgatására került a sor, a ki hasonlóképpen mondotta el a nevezetes kihallgatás történetét, mint Bethlen István miniszterelnök.

Nadassy Imre országos főkapitány kihallgatására került a sor. Ő is hasonlóképpen beszélt el a kihallgatás történetét, mint az előző tanu.

Elnök: Tette Eskütt említését a miniszterelnök fiáról?

Tanu: Tett említést.

Elnök: Hogyan reagált a miniszter-

elnök, amikor fia nevét hallotta?
Tanu: Azt mondta, hogy lehetetlen. Erre

Eskütt megnevezte azt az illetőt, akinek érdekében a miniszterelnök fia vele együtt járt.

Vámbery Ruzsem: Miért mentek fel a miniszterek a rendőrkapitányságra?

Tanu: Azért, mert Eskütt már ott volt a főkapitányságon.

Védő: De csak

könnyebb egy vádlottat a miniszterelnökhöz vinni, mint egy miniszterelnököt a vádlotthoz.

Több tanu kihallgatása után dr. Strache Gusztáv főügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben szigorú büntetés kiszabását kérte.

Ezután Vámbery Ruzsem emelkedett szólásra és többek között a következőket mondta:

— Teljesen osztom a főügyész ur kijelentését, amely szerint a per ikerestvére annak a másik pernek, amelyet néhány nappal ezelőtt tárgyalunk le. Mind a kettő az Eskütt-ügy mellékhatása. Abban is egyetérték a főügyész úrral, hogy a rágalalmazásokat valamiképpen meg kell előzni. Talán ugy kell megelőzni a főügyész ur szerint, hogy a rágalmazó hírlapírókat eltávolítsuk foglalkozásuktól? A sajtó berkeiben ez kivihetetlen.

az igazi megoldás: a közélet teljes tisztasága és az, hogy az indító okot el kell háritani.

Mert nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja, már pedig 1921 őszén sajnálatos szelek fúdogáltak a magyar politikában.

Nem tudjuk még ma sem, kik voltak azok a politikusok és azok a közéleti nagyságok, akik kivitelte kérvényeket protezsáltak.

közélekből. Schwarz Móricokát. Ez a felhomály adja meg a magyarázatot annak, hogy egymásután íródnak rágalmazó cikkek és ennek következtében támadnak azután a rágalalmazási perek.

Arra még nem volt példa, hogy négy miniszter ember fíradjon el a rendőrségre, mert a gyanusított ur ezt így kívánta

**Ügyeljen
javasárlásainál**

védjegyünkrel

*Ami a tudásban az ABC,
Ez a konyhában
a FRANCK-kavé.*

D. 177 O. 25 L. — Ve. 1.

és mert különben nem óhajtott vállalni. Ez egészen különös momentum volt és ez a vádlott fantáziájának impressziót adhatott.

Bethlen András gróf ló-, marha- és repekivitteli kérelmeket pártolt

Bethlen András gróf sem az Eskütt által többek jelenlétében történt súlyos gyanúsítások miatt, sem pedig a Népszava cikke miatt följelentést nem tett. A cikkirő szándéka az volt, hogy a közérdeket szolgálja. Dacára annak, hogy ebben a perben Magyarország miniszterelnökéről van szó, mint sértettől, kérem a bíróságot, hogy ne sújtja súlyos büntetéssel a vádjot.

Pontban tizenkét órakor vonult vissza ítélethozatalra a bíróság. Egy óra hosszat tanácskozott Töreky elnök bíráival s amikor délután egy órakor ismét megnyitotta a tárgyalást, a következő ítéletet hirdette ki a zsúfolásig megtelt tárgyalóterem nagy érdeklődése mellett a rágalalmazási perben:

— A törvényszék ítéletében bűnösnek mondotta ki Strém Lászlót kétrendbeli rágalmazás miatt.

Strém László összibüntetésül tíz-hónapi fogságra és kétszer tizenöt, azaz összesen harmincmillió korona pénzbüntetésre ítélte,

egyben elmarasztalja a büntügyi költségek megfizetésében is.

Sztrache főügyész súlyosbírást felebezett az ítélet ellen. Vámbery Ruzsem védő és az elítelt szintén megfelebeztek az ítéletet.

A komondor a tanyaablakban

Derüs vita a jog- és pénzügyi bizottságban a hasznos vadak kibocsátásáról

A Debreceni Gazdák Vadászársulata, amikor a városból bérbevette a vadászterületét, kötelezettséget vállalt arra, hogy a haszonbér felének megfelelő értékű hasznos vadat bocsát el a vadászterületen a vadállomány nemesítésére. A vadászársulat arra való hivatkozással, hogy nyulakat nem tud beszerezni, — hiszen azokat a nyulakat is, amelyeket a földmívelésügyi minisztériumtól kaptak, egy nap alatt kilőtték, — kérte a tanácsot, hogy ezt a kötelezettséget engedje el, illetve a teljesítést halassza a következő esztendőkre. A tanács azonban ragaszkodott a 34 millió korona megtérítéséhez, ami a szerződés szerint jár, mire a vadászársulat a közgyűléshez felebezett.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén dr. Freund Jenő azt hangsúlyozta, hogy ha beszédek

a gazdák vadásztársulatától a 34 milliót, azt csak a vadállomány nemesítésére lehet felhasználni.

Eklí József a vadásztársulatban lévő gazdák érdekében emelt szót s kérte, hogy ne szítsák közülük az elkeseredést, hiszen más vadászterületen köztudomásulag sokkal kevesebb a bér. Ha a város a mezőgazdasági hasznóbérlőkkel szemben méltányosságot gyakorol, tegye ezt a gazdák vadásztársulatával szemben is.

Magoss György dr. polgármester: Igen ám, de az idén nem volt termés!

Eklí József: Nyúl, sincs! (Nagy derűltség.) Különben is ezek a gazdák teljesen ártatlanok. (Viharos derűltség.) Nagy Sándor, a vadásztársulat jelenlegi elnöke, annak idején egy ívet köröztetett, hogy kik tartják óhajtanónak a gazdák vadásztársulatának megalakítását. Az óhajtást aztán kötelező belépésnek vették. Tulajdonképpen nem is annyira a vadászás iránti szeretetből, hanem inkább a vadászok iránti gyűlölelemből alakultak meg, mert a kutyákat folyton meg kellett koloncolni.

Magoss György dr. polgármester: De hiszen ezt a törvény rendeli el, nem a vadászok!

Eklí József: Kérem, lassankint odajutunk, hogy a kutyákat a tanván is az ablakban kell tartani. (Hosszantartó zajos derűltség.)

A bizottság a derűs epizódokban bővelkedő eszmecsere után végül is a felebbezés elutasítása mellett foglalt állást.

HIRES

— **Izraelita istentiszteletek** a Deák Ferenc uccai templomban: Pénteken este fél 5 órakor. Szombaton reggel egyenyed 8, délelőtt fél 11, délután fél 4 és este egyenyed 6 órakor. Hátköznapokon reggel fél 7 és este háromnegyed 5 órakor. A Kápolnási uccai templomban szombaton délelőtt fél 8 órakor.

— **Debrecen 50.000 fontos kölcsöne.** Megirtuk annak idején, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy egy 50.000 angol fontos, tehát tízenyolc milliárdos kölcsön felvételét, hónapokkal ezelőtt történt ez, de a kölcsönt nem lehetett felvenni, mert hiányzott a közgyűlési határozat belügyminiszteri jóváhagyása. A jóváhagyás többszöri sürgetés után csütörtökön végre megérkezett a városhoz s így a kölcsön rövid időn belül felvehető lesz.

— **Értekezlet a református leánynevelésről.** Szombat délután a ref. felső leánynevelő intézet dísztermébe dr. Baltazár Dezső püspök, felkészelnők, Nagy József főgondnok, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző, Szele György igazgatótanács

Saltanova és Nikitin, a cári balett tagjai a Csokonai-színházhoz szerződtek

Másfél évvel ezelőtt a világhírű cári balettnak egy nagyobb töredéke szerepelt a Csokonai-színházban. Ekkoriban reprezentálva azt az egyedülálló táneművészetet, amelyet a cárok magánpénztárából fenntartott ragyogó baletti jelentett. A debreceni közönségnek ma is élénk emlékezetében van a Debrecenben vendégszerepelt baletti primaballerinája, Sofie Saltanova és első táncosa, Alexander Nikitin; Saltanovának különösen nagy si-

kere volt a hatyu halálában. Nikitinnek pedig egy stílizált orosz táncban.

Saltanova és Nikitin mátol kezdve a Csokonai-színház szerződött tagjai; csütörtökön este megérkeztek Debrecenbe és pénteken már fel is lépnek. Megérkezésük után kedves, közvetlen művészpár azonnal felment a Csokonai-színházba és elbeszélgettek a direktio tagjaival s az újságírókkal.

— Saltanova Taskendben, Nikitin Péterváron született — mondták — s mindketten már gyermekkorunkban kerültünk a cári balett iskolájába, ahol a híres Ksesinszky volt a mesterünk. Azután a cári balettnél táncoltunk egész a forradalom kitöréséig s később is, de csak kevés ideig, mert nemsokára menekülnünk kellett, mint a cári balett legnagyobb részének. Kopenhágában léptünk fel először a cári balettnak egy nagy töredékével s ettől kezdve nagy sikerrel szerepeltünk Svédországban, Hollandiában és Németország minden nagyobb városában. Két évvel ezelőtt jöttünk Magyarországra és táncoltunk Debrecen is: Innen Párisba mentünk, ahol az Operában vendégszerepeltünk, majd Spanyolországban turnéztunk.

— En most visszajöttem Magyarországra — veszi a szót Saltanova — és meglátogattam a testvéremet, aki egy dunai hajóskapitány felesége. Ő beszélt rá, hogy szakítsunk a folytonos turnézással s telepedjünk meg itt. Amikor elhatáro-

tuk a megtelepedést, rögtön Debrecenre gondoltunk, ahova egész európai körutunk egyik legkedvesebb emléke fűződik: itt van a legmelegebb, legmegértőbb közönség és a legszivesebb direktor. Összekötöttesbe léptünk Kardoss igazgatóval s valóban amerikai tempóban, öt perc alatt meg is kötöttük a szerződést a Csokonai-színházhoz.

— Nemesak a színpadon akarjuk Debrecenben megismertetni — mondják később — azt a táncművészetet, amit a cári balettnél elsajátítottunk, hanem másképp is: iskolát akarunk nyitni, balettet tanítani s arra is gondolunk, hogy később balettet szervezzünk, amatőrökből. Reméljük, hogy megértéssel fogadják bennünket Debrecenben és viszozzák azt a szeretetet, amellyel mi idejöttünk.

A szimpatikus művészpár bizonyára nyereséget jelent Debrecen művészeti kulturájának, nemesak a Csokonai-színházban, ahol pénteken este mutatkoznak be a Régi jó Budapest prímjén, két táncszámmal.

elnök és Konez Atrélné, dr. Vekerdy Béláné igazgatók értekezletet hívtak össze a debreceni református leánynevelés nagyfontosságú ügyében.

— **Magyar nemzet megbecsülése elleni vétségért egymillió korona pénzbüntetés.** Dr. Németh Antal budapesti postai-távkábel-telepítési főosztály vezetője a múlt évben cseh megszállt területéről jött át a határon és a magyar vám-

őrség a határállomáson a csomagjában talált 5 kiló mák után követelte az illeték lerovását. Dr. Németh Antalné nem akarta lefizetni a kért illetéket és azt mondta, hogy ha a csehek átengedték a mákot illeték nélkül, a magyar vámőröknek nincs jogukban visszatartani a mákot. Az illeték le nem rovása miatt heves szóváltás keletkezett, melynek során dr.

Németh Antalné a következő kijelentést tette: „A frász törje ki, jobban kellemetlenkednek, mint a csehek!” A súlyos és sértő kijelentés miatt dr. Németh Antalné ellen megindult a bünyvádi zelljárás. A debreceni törvényszék büntető tanácsa dr. Lakatos Gábor tanácselnök elnökele alatti csütörtökön délelőtt vonta felelősségre dr. Németh Antalnét és bünynek mondvá ki a magyar nemzet megbecsülése elleni vétségben, egymillió pénzbüntetésre ítélte.

— **Italmérők és bortermelek figyelmébe.** A rendőrség felhívja az összes italmérőket, bortermeleket és borkereskedőket, hogy az 1924. IX. t. c. alkotott bortörvénynek a földmívelésügyi minisztérium által kiadott kivonatát haladéktalanul szerezzék be s e törvény rendelkezéseinek megfelelő kifüggesztéséről gondoskodjanak.

— **Nagyszabású műsoros estély az erdélyi tanulóifjuság felsegélyezésére.** Az erdélyi magyar iskolák bezárásával s a megszállott területek magyar ifjuságának mind sanyarubbá váló helyzetével végveszedelem fenyegeti az erdélyi magyar kulturát. A Székely Társaság most a Tiszántul vezető társadalmi egyéniségeinek bevonásával és védnöksége mellett Debrecen hazafias közönségéhez fordul, hogy e nagy nemzeti értékek megmentésére indított nagyszabású akciójának támogatására siessen. A Székely Társaság mozgalmának élős Darkó Jenő egyetemi tanár és a társaság tisztikara állanak, de részt vesznek benne Fráter Erzsébet vezetésével az összes hazafias irányú társadalmi egyesületek is. A nagyszabású akció első stációja az a műsoros batyus-est lesz, amelyet november hó 14-én tart a többszáz főből álló rendezőség az Arany Bika dísztermében. Az estélyen Darkó Jenő egyetemi professzor mond beszédet s fellép számos kiváló helybeli és fővárosi művész és művésznő, köztük Kolosváry-Borcsa Mihályné operaénekesnő és Révész Imréné énekművésznő is.

— **Friedman Ignác** 26-iki hangversenyére előjegyzett, de még ki nem váltott jegyek ma, péntek estig okvetlen kiváltandók Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésben, mivel el- lenesen azok a tömeges új jelentkezőknek adatnak el.

— **Téli divatlap újdonságok:** Beaux-Arts des Modes, Lyon's Modealbum, Elite, Saison-Parisienne, Le Chic, Costume Manteaux, Die Wienerin, Wiener Modekunst, Chic Parisienne, Favorit Album, Grandisse, Wiener Modeschau, Tündér-ujjak, Legujabb divat, A nő, Divat Szalon stb. stb. Kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. — **Divatlap újdonságok állandóan érkeznek.**

Péntek
október 23.

A P O L L Ó
A Mogul oroszlánja.

V I G S Z I N H Á Z
Zoro és Huru: A patagoniai alkirály

Péntek
október 23.

Amerikai soványító tűzők
legszébb kivitelű gumifűzők
Schön Sándornál, Piac utca 14.
Csapó ucca sarok.

Legnagyobb szörmeáruház. Piac
vagy Fő-ut 4. szám. Elsőrangú szücs-
áruim szigorúan szabott árak mellett:
seál bunda 7.000.000 K-tól 30.000.000-ig
nere bunda 15.000.000 koronától
100.000.000-ig, sport bunda 1.500.000
koronától 10.000.000-ig, női bőrkabát
2.500.000 koronától 5.000.000-ig, női be-
kecsék, női sapka 2.000.000 koronától
5.000.000-ig, róka gallérok és saálók
5.000.000 koronától 10.000.000-ig. Első-
rendű férfi bőrkabátok 2.500.000 koroná-
tól 15.000.000-ig. Mindennemű szücs-
áruiban kizárólag saját készítmény.
Végh Gyula szücsmester.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
PÉNTEK: **A régi jó Budapest.**
Operett. Prémjére. Bérlet-
szünet.

A színházi iroda hírei:

Ma pénteken a Régi jó Budapest
Sofie Saltanova és Alexander Nikitin
felléptével a Csokonai-színházban.

Prémier. Világhírű újdonság. Szücs-
zációs kiállítás. Gyönyörű ruhák.
Meglepő táncok. Fülbemászó meló-
diák. Nagyszerű librettó. Legkiválóbb
szereposztás. Viragesata. Gyönyörű
felvonulások. A műlenáris boldog bé-
keesztendők tündéri éjszakai Ósbuda-
várában. Ez a régi jó Budapest.

Szombat és vasárnap délután For-
gács Anna, a Renaissance színház mű-
vésznőjének felléptével a Kis Jód
kerül színpadra.

Mozgásházak:

APOLLÓ: Iván Mosjoukin és Na-
talia Lissenko szereplésével A mogul
oroszlánja. Exoetikus dráma. 8 felv-
onásban, Világatrakció! Kísérő: Bully
—Baby alkoholt kotyvasztanak, bur-
leszk, 2 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ: A groteszk kómi-
kuspár Zoro és Huruval. A patagóniai
alkirály, sláger burleszk, 7 felvonás-
ban. Kísérő: Az ember a világegye-
temben.

URANIA: Szombattól Mae Mur-
rayal A csábító círcse.

SPORT

**Küzdelmek a szövetségi ser-
legért.** Vasárnap két vidéki vá-
logatott mérkőzés lesz a Szövetségi
Serlegért. Délnyugat csapatát Pécsert látja vendégül
Dél csapatát, amellyel Szeged-
den legutóbb eldöntetlenül mér-
kőzött. Ugyancsak vasárnap
mérkőzik Debrecenben Észak
és Kelet válogatott csapata. Ke-
let csapata a következő lesz:
Farkas (DVSC), Molnár (D
VSC), Fried II. (DKASE), Me-
gyery, Fejér (DTE), Szolárszky
I. (DVSC), Kántor, Wampetics
(DVSC), Guttmann (NyTVE),
Ertinger (BUSE), Mertin (D.
VSC), Baik (DKASE), Pola-
netzky (DVSC).

Bírókúldés. A vasárnapi mérkőzé-
sek vezetésére a bírókúldőbizottság a
következőket küldte ki: Kelet ifj. vá-
logatott — második osztály váloga-
tott Hajdu Jenő, DEAC—NyKISE baj-
noki, Kondor Aladár, BUSE—DKASE
kupamérkőzés, Kerekes Géza, DEAC
ifj.—NyKISE ifj., Cladek, Határbi-
rák Észak—Kelet: Szabó, Pauló.

A DEAC atletikai klubjának pénteken
délután fél 3 órakor kerül
lebonyolításra a DAE pályán a követ-
kező versenyszámokkal: 100, 400,

800 és 3000 m síkútás, magas, távol,
rud és hármas ugrás, súlydobás, ge-
rely és diszkoszvetés. A versenyen
az ifjúsági és sénior versenyzők
együtt vesznek részt.

**A II. osztályú válogatott összeállí-
tása.** Szabó Kálmán II. osztályú szö-
vetségi kapitány a II. osztály debreceni
alosztályának válogatott csapatát a
következőképpen állította össze:
Aranyi (Derecskei Move)—Sóvágó
(Harmonia), Balogh (DMTE), Gombos
I. (DMTE), Pruzsinszky (Postás), Os-
vátli (Postás)—Széll (Harmonia), Gál
(DMTE), Kovács (Derecskei Move),
Kiss (DMTE), Kálmán I. (DMTE). —
Tartalékok: Báthori (DMove), Paczok
(Harmonia), Szabó Géza (Harmonia),
Kálmán II. (DMTE), Fancsovits (Pos-
tás).

A Békessy Béla Vivó Club
vasárnap dälben avítja meg Sim-
onffy ucca 1. c. I. emeleten
lévő új klubhelyiségét

KÖZGAZDASÁG

Olcsóbb lett a buza

A **közvetlen hivatalos árjegyzé-
se:** 76-os tiszai buza 367.500—370.000,
fejérmegyei 362.500—365.000, egyéb
360—362.500, 77-es tiszai 372.500—
375.000, fejérmegyei 367.500—370.000,
egyéb 365—367.500, 79-es tiszai
377.500—380.000, fejérmegyei 372.500
—375.000, egyéb 372.500—375.000. —
Rozs 245—247.500, takarmányárpa
260—280.000, sörárpa 320—360.000,
kölés 230—235.000, zab 250—260.000,
ó-tengeri 277.500—282.500, repce 620
—630.000, korpa 162.500—165.000, lu-
cerna 200—230.000, lóheré arankás
180—200.000, lóheré arankamentes
215—235.000 korona.

Brüll S. fogműtermében
áll. vizsg. fogász
Debrecen, Piac-utca 72., Deák Ferenc-u. sarok
javíttassa fogait. — **Havi vagy heti részletfizetésre feloldással**
készít: **arany hidakat, arany és műarany fogkoronákat,**
fogtömést, foghuzást stb.

Őszi saisonra mindenféle
iskolai és intézeti ruházati cikkek
legolcsóbb napi áron beszereshetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD cégnél
Debrecen, Szent Anna-u. 3.

A Debreczeni Vásárpénztár
Részvénytársaság
a sertésvásári pénzforgalom közvetítő lebonyo-
lításán kívül **sertések bizományi eladá-
sával és vételével** is foglalkozik.
**Gazdáknak, hizlalóknak, ser-
téskereskedőknek és husipa-
rosoknak hatóságilag ellenőr-
zött kamatláb mellett előle-
geket, hiteleket nyújt.**
Minden szakkérdésben készséggel ad fel-
világosítást a
Debreczeni Vásárpénztár
Részvénytársaság
Sertésvásártér. Telefon 145.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos
valutafolyamai: Angol font 345.500
—346.500, Cseh korona 2104—2122,
Dinár 1254—1268, Dollár 5 százalékos
bankjegytől felfelé 71.130, Dollár ki-
sebb bankjegyek 71.030—71.750, Fran-
cia frank 3100—3130, Zloty 11.650—
11.850, Leva 516—522, Lira 2818—
2838, Német márka 16.890—17.026,
Osztrák schilling 10.020—10.068, Sváj-
ci frank 13.724—13.810, Svéd korona
18.900—19.010, Norvég korona 14.380
—14.530, Belga frank 3231—3255, Lei
335—339.

Parókát
raktáron tart egyévi jótállással
Komáromi
högyfodrász, Arany Bika-bárház

KUN JÓZSEF uridivatterme
Széchenyi-utca 1.
Dus választékban érkezett divatos
angol kelmékből meglepően elő-
nyös árban vállal részletre is.

FESTÉKET,
padlóakkot, brunolint, terpen-
tint, firniszt, zománclakkot és
minden színű porfestéket ki-
váló minőségben, nagyon olcsón
vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Papianvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok.
Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECENI, varroda: Kossuth-
utca 11., Üzlet: Sas utca 4.

A legjobb
porosz szén és koks
békébeli minőségű, kapható
a legolcsóbb napi árban
Gabányi-féle
szén- és tüzfatelepon.
Cégtulajdonos: **Láng Miklós,**
Csepő-utca 28. sz. Telefon
4-49. Ugyanott
SZÁRAZ TŰZIFA
is kapható.

Legújabb divat szerint
készít
kosztümöket, ruhát, kabátot
feltűnő olcsó árban
VARJAS, Varga-utca 1.

Debrecen vidékét
látogató urak
vegypari közszükségleti cikk jutalé-
kos terjesztésére felvétetnek. Irásbeli
ajánlatok „Vegyipar” jellegre
a kiadása kéretnek.

ZONGORA és vonóshang-
szerek javítását
és hangolását helyben és vidéken
jutányos áron vállalja **Tonté**
zongorakészítő, Piac-u. 30. (udvarban).

TANCZER G. GYÖRGY
HEGEDŰ- ÉS HANGSZERKESZÍTŐ.
Üzlet: **BATTHYÁNYI-UTCA 6.**
HEGEDŰ KÉSZÍTÉS ÉS SZAKSZERŐ
JAVÍTÁS.
HUROK, VONÓK ÉS HANGSZER
ALKATRÉSZEK KAPKATÓK.

Perzsaszőnyeget
szakszerűen javít és tisztít
Izsák szőnyegáruház
Simonffy-utca 7.

A könyvpiacon legnagyobb
szenzációja!

A MAGYAR
KIRÁLYTRAGÉDIA
IV. KÁROLY
Irta: **BALASSA IMRE**

A nagyközönség előtt nagyrészt
ismeretlen intimitások a királyról
és környezetéről

(A világtörténelemnek abban a nagy
drámaciklusában, amely nem régen
szemünk előtt pergett le, egyik meg-
rázó színjáték követi a másikat, Mi-
után az események időben már annyira
eltávolodtak, hogy a kronikás előtt
lassan szilárd formát ölt magára
az, ami eddig bizonytalanság volt,
hozzáfooghatalunk a közelmúlt történel-
mének megírásához.)
E kötet kiegészítője a közelmúlt
egyetemes történetének. Sok dolgot
tisztáz és sok téves felfogást oszlat
el és igyekszik objektívítással hely-
lyes impressziót adni az olvasónak.
Tárgykörénél fogva a legérdeke-
sebb könyv, ami a sajtót a köz-
elmúltban elhagyta.)
256 oldalon, képekkel és egy
**kézírással királylevél reproduk-
ciójával, ára fűzve 80,500.— K,**
kötve 103,000.— K.

Kapható:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében
a főposta mellett. Telefon 54.

„Zephir“, „Kalom“, „Perpetuum“
„ZEPHIR“ kályhák,
 füstcsövek, kályhatalcák
 kaphatók
SESZTINA LAJOS
 vasnagykereskedésében
DEBRECEN. Telefon 6. sz.

APRO HIRDETESEK.

Négy lapban olvassák az **On apróhirdetését**, melyet **8000 koronáért** felad a Debreczen, **Debreczeni Független Újság**, **Hajdúföld** vagy **Tiszántúli Hírlap** kiadóhivatalában vagy a **Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.)** vagy az **Aczél Henrik (Piac-utca 24.)** és a **Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.)** pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés **10 szög 8000 korona**, minden további szó **800 korona**. Vastagbetűs szó **1600 korona**.

POSTA

SOLVEIG jellegre levél van a Debreczen kiadóban. 1019
BUBIFRIZURASNAK Szerdán délben nem lehettem a főposta előtt, Irón Hubay jellegre a Debreczen kiadóba. 1006

VÉTEL

KENYSZERKÖLCSÖN és hadikölcsön kötvényeket veszek. Bővebbet Miklós u. 13. 906
BABOT, lencsét 20—20 mm azonnali szállításra veszek. Farkas, tápintézet gondnok, kollégium. 1010
TOLLAT legmagasabb napi áron veszek. Fischer Ferenc, Bethlen 54. 1004
FÜRDŐKADAT kályhával, használat, jókarban levőt keresek. Cim a kiadóban. 1029

ELADÁS

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. szám alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel intányos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378
ABLAKOK minden nagyságban kaphatók. Ablakgyár. Blattner. Sziv-utca 14. 4090
TÜZIFA és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi Tüzifa Belső-talánál, Furdó-u. 2. Telefon 10—93. 4101
ELADÓ jókai ucca 11. sz. családi ház, ugyanott antik szalongarnitúra, antik ruhaszekrény és különféle bútorok. 466
ELADÓ 100 családra berendezett, szakszerűen kezelt méhészet, 55 törzzsel, két pergetőgéppel, bőséges régi mézkészlettel. Cim a kiadóban. 593
EGY jókarban lévő faragott hálószoba és üzleti pénztárkassa tükörrel eladó. Toka Ferenc, Szent Anna ucca 1. 725
VASLEMEZEK kaphatók Kovács Gyula vasüzletében, Bika-szálloda mellett. 847
TÉGLA, cser és vasas, elismert jó minőségű, intányos áron kapható. Hortobágy Téglagyár rt.-nál, Szentanna 11. 848
ELADÓ egy új szim, deszkatejével, keményfa oszlopokkal, egy íróasztal és levélmásológép. Csokonai 25. 908
EGY jókarban lévő Palisander ebédlő, egy világos háló, egy új asztaltáspór, függönyök, férfi öltönyök eladók. Közraktár. 920

CSAPÓ ucca 67. Bálint József asztalos 1. rendű saját készítésű bútorokat tart raktáron. 923

ÓBOR, erősen bakáros, zamatos házi bor literenként csak 12,000. Poroszlav-ut 53. Sestakert. 928

CSALÁDI ház, két teljesen modern lakással (egyik azonnal beköltözhető), szép kerttel eladó. Bővebbet dr. Bruck Hugó ügyvédi irodájában, Simonffy ucca 7. Telefon 7—54. 943

ALIGHASZNÁLT férfi városi bunda, szilkszin bélséssel eladó. Piac 79. Darvasné. 945

OLCSÓ burgonya kapható, tisztviselőknek részletfizetésre, bármilyen mennyiségben, Eötvös u. 53. 954

TÁTRALOMNICI villámban teljes ellátás 5-szöri étkezéssel 45 k. cs.-ért adok. Cornides Sándor. 1028

KITUNÓ gázkályha csövel együtt eladó, Széchenyi 56. gyógytár. 1030

ELADÓ ebédlőszekrény, divány, szalon, fehér ággy, éjjeli szekrényrel. Schwartz, Bethlen 25. 999

EGY jó forgalmu üzlethelyiség berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 1031

TISZTI köpenyeg, nem használt, eladó. Domb ucca 22/a. 1026

SZÉP vetni való buza van eladó. Szentanna 49. Cipészüzlet. 1021

HASZNÁLT jó kerékpárok olcsón, részletfizetésre is kaphatók, Csapó 76. 1020

DOBERMANN idomított, kiállításon díjat nyert, olcsón eladó. Teleki u. 86. 1012

PLÜSS köpeny, sötétkék kosztüm kö-zéptermetre eladó. Piac ucca 73. emelet. 1007

SZÉP kiállítási hangverseny cimbalom, gyermekruhák eladók. Csonka u. 8. 1003

KERESLET

UNIVERSITÁTSHÖRER unterrichtet deutsch mit Verant wortlichkeit lant bester Methode. Adresse beim Debreczeni Független. 994

ZSIDÓ egyetemi hallgató gimnáziumi, polgári tanulók tanítását fel-elősséggel vállalja. Cim: Friedmann Béla, Simonffy ucca 48. 1

MEGBIZHATÓ munkaszertő fiatal fűszerkereskedő ségéd állást keres. Teleki ucca 96., keresztépület. 817

TÁRSAT keres100—200 millióval régi jól bevezetett nagykereskedő. „Biztos üzlet” jellegre. 978

NÉMET és francia órákat adok, esetleg levelezést vállalok. Értekezni hétköznap délután 2—3 óráig. Bika-szálló 305. sz. szoba. 988

LÁTSZERÉSZTANULÓNAK 4 középiskolát végzett fiút felveszek. Fischer, Piac 21. 985

FÜSZERSZAKMÁBAN jól bevezetett vidéki utazót keresek, Friedmann Simon, Széchenyi 6. 984

MUNKÁSNÖKET azonnalra felvesz a Debreczeni Működgyár. Furdó-utca 2. sz. 3863

KENYÉRÜGYNÖK, kizárólag kereskedő szakmából autóhoz felvétetik. Piac 10. Korona Kenyérgyár. 998

NAPI 1—2 órai könyvelést vállalok. Cim a Hajdúföldnél. 1025

15 EVE fenálló angró és detailüzemhez társat vagy finanszírozót keresek. Cim a kiadóban. 1032

LAKATOSTANULÓ felvétetik ellátással vagy anélkül, Széchenyi u. 50. 1034

HORGOLTATNEK függönyt, ki szép mintával rendelkezik s foglalkozik vele. Cim a Független kiadóban tudja meg. 1038

SZMIRNA szőnyeget szövetség saját pamutból. Cim a Független kiadóban. 1037

JOBB házból, komoly vidéki nő, anyahelyettes vagy házvezetőnői állást keres. „43” jellegre a Hajdúföld kiadóhivatalába. 1023

KOCSIS felvétetik Trnka gépműhely. Barna u. 3. 1022

PERFEKT szakácsnő azonnalra vagy november 1-re állást keres. Cim Ferenc József-ut 28/B. I. emelet, 6. ajtó. 1010

VIDÉKI dohányárudás keres egy társat. Cim a kiadóban. 1017

FÜSZERESEKNEL bevezetett ügynök, vagy állásnéküül fűszeres ségéd, könnyű cikk eladására felvétetik. Cim a kiadóban. 1014

KÉZILEÁNY, főzésben jártas, szakácsné mellé felvétetik. Farkas, tápintézet gondnok, kollégium. 1011

SZIKVIZGYÁRI munkás leányok felvétetek. Márkus Jenő, Harvan u. 22. 1009

GAZDASSZONYI állásba menne bár-hova egyedül álló jobb nő, hosszú bizonyítványokkal, kifűnően főz, a háztartás külső-belső ágát teljesen érti. Megkereséseket „Gazdasszony” jellegre Tiszántúli kiadóba kérek. 1005

KEZDŐ írodistaleányt azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. 1001

MUST és úbor ötven literen felül igen olcsón kapható. Cim kiadóban. 1002

VEGYES

IPARMŰVESZI redikűlöket, tárcákat monogrammal intányosan készítek. Arany János u. 20. keresztépület, Koncz. 939

SZAKTANFOLYAM cipész, csizmadia ségédék, tanulni vágyók tanulhatnak szakrajtot, bukkolást, ragasztást, szabászatot. Aczél ucca 37. 571

50—100 MILLIÓ koronát, lehetőleg ékszerfedezetre, kisebb tételkben is kölcsön adok. Igénylők kamat és fedeztet megjelölése mellett „Ékszer” jelleg alatt írjanak a Debreceni Független Újság kiadóhivatalába. 642

Frack, szmoking és szakét kölcsönző Intézet. Vég, Vár-u. 2.

KIADÓ lakás. Két szoba, konyha, speiz, fűskamara, pince, baromfiudvar, disznóól, veteményes, gyűmölcsöskert. Vargakert, Délsor 23. 959

KÉTSZOBA, konyha kiadó. Cim a kiadóban. 972

HÁZORZÓ kutyát hathetes négy kölykével ingyen oda adok. Andrásy 13. 1013

2 SZOBA, előszoba, mellékhelyiségekben álló uri lakás Nagytemplom közelében átadó. Értekezhetni Fűvészkert ucca 14. sz., földszint. 1008

INTELLIGENS ízr. urinó hasonló családnál ellátást lakással keres. Péterfia 8. 1015

KIADÓ jószágtartással egy szoba, konyha. Gerébi-telep. Irén u. 44. 1027

ZONGORÁT gyakorolhatnak 100.000 koronáért havonta, Schwartz, Bethlen ucca 25. 1000

KÜLONBEJÁRATU butorozott szoba kiadó, eseez butor nélkül is. Deák Ferenc u. 11. 987

Butorozott
 utcai szobát, teljesen külön bejárattal keresek. Ajánlatot „Gargon” címre a kiadóba kérek.

MŰHELYNEK vagy raktárnak világos száraz nagy helyiség kiadó. Kazinczi 2. 1024

KIADÓ kétszobás lakás Tégláskert. Balogh Mihály ucca 8. Vagy eladó. 1016

BUTOROZOTT szoba intelligens egyén részére kiadó. Cserepes u. 16. hátul az udvarban. 983

BUTOROZOTT szoba azonnalra kiadó. József király herceg u. 13. földszint, utolsó ajtó. 980

LEGFORGALMASABB helyen üzlethelyiség átadó. Cim a kiadóban. 977

EGY újonnan berendezett butorozott szoba azonnal kiadó. Pécei u. 7. 976

EGY modern konyha speiz butorral azonnal átadó. Klinzsi ucca, Csapó-kert. 974

NÉGYSZOBÁS modern lakás Nagytemplom közelében azonnalra kiadó. Értekezhetni Piac ucca 20. Trafik. városháza mellett. 958

FOUTCÁN butorozott szoba kiadó. Piac ucca 58. II. emelet, 26. ajtó. 986

Menekült órák
 szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczl-u. 36. sz.

E heti könyvujdonságok:

H. G. Wells: Tono Bungay. (Egy hirtelen meggazdagodott és épsoly gyorsan tönkrement kalandor története.) 88.400.—
Wassermann. Faber, vagy az elveszett évek. (Ez a mélyen megindító gyönyörű regény a háboru erkölcsi visszahatásának egyik legnagyobb problémáját tárgyalja: az évekig távollevő férfi hazatérését és az elidegenült lelkek egymásért való nagyszerű küzdelmét.) 51.500.—
Rabindranath Tagore: Gora. (Az angol származású Gora fanatikus indus nacionalistává lett, de később megváltozik és megtalálja Indiában a százmilliók anyját, melynek minenki a bráhmintól a párág egyaránt gyermeke.) 66.150.—
Comte de Gobineau: A Renaissance. (A világhírű szerző világhírű művének harmadik kiadása.) 73.500.—
H. G. Wells: A tengeri tűndér. (Az ihlet és az alkotás legszerencsésebb szülőitének keresztelte el az angol kritika Wellsnek ezt a páratlanul szellemes fantasztikus regényét.) 40.500.—
Téli vasuti menetrend. (Díjszabások, posta és hajójáratok, külföldi csatlakozásokkal.) 20.000.—
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
 könyvkereskedésében a főposta mellett
Telefon: 54.